

NUNC
AUTEM
MANENT
FIDES,
SPES,
CHARITAS:

TRIA
HAEC,
MAIOR
AUTEM
HORUM
EST
CHARITAS.

1 COR. XIII, 13

ZBORNIK

GLASILO SLOV. IN HRVAT. DUHOVNIKOVA V ITALIJI

Ali si storil vse, da nabereš čim več
udov za **GORIŠKO MOHORJEVO**
DRUŽBO?

Kako boš v prihodnje več storil?

RESTAVRACIJA
PRI TREH KRONAH

v Gorici, Gosposka ulica.

Točna postrežba.

LUDVIK ZOTTER

Brivski in damski salon

TRAVNIK 17

Dr. L. MERMOLJA

zobozdravnik-specijalist
za ustne in zobne bolezni

Gorica, Travnik 5-II — Od 9-12 in 3-5

Anton Breščak

Gorica — Gosposka ulica šte. 14

Največja zaloga pohištva v deželi.

Lastna delavnica. Točna potrežba.

Andrej Fiegel

Restavracija in gostilna
s prenočiščem.

TRAVNIK

TRAVNIK

Anton Koren nasl. - Gorica

najstarejša goriška tvrdka specializirana s
češkimi porcelanom - šipami - emajlom in
stekleno posodo.

JOSIPINA PODGORNIK

RESTAVRACIJA (CENTRAL)

v GORICI, CORSO VERDI 32

Se priporoča p. t. rojakom. — — —

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Podružnica v Gorici, Corso Verdi - Trgovski dom

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

Uradne ure od 8.15 do 12 in od 3 do 5

Veši vse bančne posle najhulantneje in najbolj točno!

Delniška glavica
25 milijonov din.

Reserva 15 milio-
nov dinarjev.

JOSIP CULOT

Gorica - Raštelj 2

Velika zaloga igrač, cerkvenih predmetov,
galanterije ter športnih predmetov.

Andrej Golja, Gorica

Travnik 22

trgovina hišnih kuhinjskih
potrebščin.

Okrožnica

odbora „Zbora svečenikov sv. Pavla“ vsem članom.

Nedeljska štev. »Edinosti« z dne 11. aprila t. l. je prinesla z mastnimi črkami sledeče vrste izpod peresa dr. Andreja Pavlice:

V obrambo resnice.

Prejeli smo in objavljamo:

Sobrat duhovnik me je opozoril, da moram odgovoriti »Slovencu« z dne 31. marca t. l., ki je objavil proti meni sledečo resolucijo:

Zbor slovenskih dekanov in duhovnikov je sklenil naslednjo resolucijo: »Z ozirom na to, da je zadnji čas začela »Edinost« znova napadati vse krščanske organizacije in da se v tem boju posebno rada poslužuje čč. sobratov, smatrajo slovenski dekani in duhovniki, zbrani na sestanku dne 11. marca 1926, za svojo prav nujno dolžnost, da kot zastopniki vse slovenske duhovščine goriške nadškofije globoko obžalujejo dejstvo, da se je g. dr. Pavlica, prof. bogoslovja, v polemiki zoper sobrata Ivana Rejca in zoper »Zbornik«, glasilo celokupne slov. duhovščine v Italiji, poslužil »Edinosti«. Sploh je soglasna sodba vseh navzočih, naj se izraz staro- in novostrujarjev izloči«.

Na to prav veliko sramoto, ki mi jo je hotel zadati z objavo te resolucije predsednik tistega sestanka, odgovorjam iz ljubezni do resnice in ne v svojo obrambo:

1. Na tistem sestanku je bilo navzočih 6 dekanov, 3 župniki, 5 duhovnikov iz Gorice in 9 duhovnikov z dežele.

2. »Slovenec« bi lahko spoznal, da tiste resolucije pač niso mogli sami gg. dekani in tisti duhovniki skleniti, kajti ti pač dobro vedo, da dekani kot taki po cerkvenem pravu niso zastopniki duhovščine, še manj, da je tistih par dekanov in duhovnikov zastopalo vso duhovščino.

4. Da je tisto resolucijo moral nekdo drug prej s posebnim namenom skleniti, je razvidno tudi iz tega, ker pravijo v tej resoluciji proti meni, naj bi se sploh izraz starostrujarjev in novostrujarjev izločil, kajti gg. dekani bi se bili gotovo

prej prepričali iz »Edinosti«, da jaz v obrambi resnice nsem niti rabil izraza starostrujar ali novostrujar, ampak da ga je rabil v »Socialni Misli« tisti gospod, ki je ž njimi pri tej resoluciji sodel. Tudi bi gg. dekani ne govorili o moji polemiki, ker te ni bilo, ampak le stvaren popravek, ki sem ga moral objaviti kot predsednik Šolskega Doma.

Sobrat duhovnik me je tudi opozoril, da je »Goriška Straža« še po objavljenem mojem popravku v »Edinosti« spet pisala, da je g. Lukežič lastnik velikega šolskega poslopja »Šolski dom«. In res! Jaz sem objavil popravek glede »Šolskega doma« v »Edinosti« dne 7. marca, »Goriška Straža« pa je pisala tiste besede dne 12. marca! Kot predsednik »Šolskega doma« izjavljam, da je trditev »Goriške Straže« neresnična.

Gospodje okolu »Goriške Straže« bi mi radi usta zaprli, a veliko bolje bi bilo, če bi se njim sapa zaprla, da bi ne govorili in ne pisali več o zgrešeni politiki sv. Stolice!

Dr. Andrej Pavlica.

*Náš prevzvišeni g. knez-nadškof želi, da se duhovniki v javnosti ne prerekamo. Tudi nam se zdi najbolje, da tega niti v našem »Zborniku« ne delamo. Toda da se izognemo morebitnim nespornostem, njem in škodi, ki bi utegnili iz njih nastati za našo vzajemnost, smatramo za nujno, da to zadevo vsaj v obliki *privatne okrožnice* čč. sobratom pojasnimo.*

Predvsem je treba ugotoviti, da z gorenjo resolucijo ni mislil noben zborovalec, ne predsednik ne nihče drugi, zadati dr. Pavlici ne majhne ne »prav velike sramote«. Pač pa so hoteli s to resolucijo vsi navzoči zborovalci, ki so o njej temeljito razpravljali, preprečiti, da bi še nadalje duhovniki jemali ugled krščanskim organizacijam s takim pisanjem v liberalnih listih.

Poudariti moramo tudi, da ni bila ta resolucija namenjena javnosti. Niti v »Zborniku« je nismo marali objaviti. Zato obžalujemo, da je prišla po — ne vemo, čigavi — neprevidnosti v »Slovenca«.

Ono zborovanje 24 odličnih duhovnikov goriške nadškofije je imelo dosti večjo važnost, kakor bi kdo mogel sklepati iz dr. Pavličeve »Obrambe resnice«. Gospod profesor sam mora prav dobro vedeti, da na zborovanje niso bili vabljeni vsi duhovniki, ampak na željo Prevzvišenega le dekani, potem g. dr. Pavlica in nekateri drugi duhovniki, ki se zanimajo za dobrodelnost. Sestanka se je udeležilo 6 dekanov, trije pa so pismeno izrazili svoje soglašanje; da se najoddaljenejši niso udeležili, je lahko umljivo.

V smislu kan. 447. § 1. so bili gg. dekani upravičeni, o priliki dobrodelnega zborovanja sprejeti tudi gori omenjeno resolucijo.

Res je, »da dekani kot taki po cerkvenem pravu niso zastopniki duhovščine«, toda to moramo pač priznati, da imajo po svojem poklicu neko posebno moralno veljavo in da oni najbolj poznajo mnenje svoje duhovščine.

Glede izraza staro in novostrujarjev pripominjamo, da prav ta del resolucije najjasneje priča, da zborovalci niso mislili samo na eno osebo, ampak da so hoteli dati neko smernico nam vsem. Resolucija je v »Edinosti« malo okrnjena. Dodati je treba še te besede: (naj se izraz staro in novostrujarjev) »iz naše javnosti popolnoma izloči, ker je pač brez vsebine, ko je vendar vsa slovanska duhovščina popolnoma kompaktna v pravem umevanju svojega duhovskega zvanja in času primerne delovanja.« Zborovalci so dali nam vsem navodilo, naj se ogiblremo teh izrazov, da ne bomo v javnosti vzbujali sumnje, kakor da smo duhovniki razcepljeni v dva tabora in da ne bomo klicali k življenju nekaj, česar ni.

V tiste skrivnostne distinkcije glede tega, čigava je ali ni in v koliko je ali ni ta ali ona ustanova pok. drja Gregorčiča, se Zbor ne spušča. Nam zadostuje vedeti, da so za krščansko prosveto hic et nunc vse mrtve. Pustimo to in ne odpirajmo skelečih ran.

Kdaj je pisala »Goriška Straža« o zgrešeni politiki sv. Stolice, ne vemo. Če je o tem vprašanju dr. Besedniak znanstveno razpravljal v »Socialni misli«, naj ga dr. Pavlica znanstveno zavrne

ravno tam. Nikakor pa ne gre, da bi kdorkoli v liberalnem listu učil krščanske discipline katoliške liste. Tu bi lahko spregovorili tudi o nekorektnem pisanju »Novih potov«, in sicer glede karitativnega delovanja kat. Cerkve. Ker pa vemo, da je treba vse take stvari vzeti cum grano salis, opustimo to, a naj tudi dr. Pavlica s primerno dobrohotnostjo interpretira dr. Besednjakova izvajanja glede vatikanske politike.

Besede v »Edinosti« je pisal dr. Pavlica »iz ljubezni do resnice«. Dobro! Zakaj pa ni prišel iz ljubezni do resnice, vzajemnosti in dobrodelnosti same na dobrodelno zborovanje, čeprav je bil na željo Prevzvišenega ponovno vabljen? Zakaj ni pisal »iz ljubezni do resnice« svoje »Obrambe resnice« v naš »Zbornik« ali kak drug katoliški list? Za »Zbornik« jamčimo, da bi njegovo »Obrambo« sprejel, čeprav bi smatrali za svojo dolžnost, da ga najprej informiramo o dejanskem stanju zadeve. Tudi danes še je »Zbornik« na razpolago g. dr. ju Pavlici v *obrambo resnice*. »Zbornikov« urednik mu je ob neki podobni priliki ustmeno dal naš list na razpolago za eventualna pojasnila.

Kdo žanje?

»Edinost« objavlja take stvari v nedeljskih ali četrtkovih številkah na odličnem mestu z mastnim tiskom. Zakaj? Ali morda iz ljubezni do svojega slovaškega načela? Najbrž, ker pač želi podpirati slogu med duhovniki, ki jih liberalni prvaki kaj radi naziva »stebre« našega ljudstva!

S temi pojasnili izjavljamo, da je ta zadeva za nas končnoveljavno rešena, ker imamo premalo moči, da bi jih trčili z brezplodno polemiko, ki bi utegnili naši medsebojni ljubezni le škodovati.

Ob koncu izražamo še svoje veselje nad dejstvom, da nam je že doslej cela vrsta konferenc poslala od vseh duhovnikov podpisane izjave, da soglašajo z nami tudi v tej zadevi.

Vsem sobratom bratski pozdrav!

V Gorici, dne 25. IV. 1926.

Po nalogu odbora
»Zbora svečnikov sv. Pavla«

Franc Švara, tč. starosta.

Ascetično zrno.

Utrinki za majnik.

Ni težko biti nekoliko kristjan; težko pa je biti cel kristjan.

Angleški bogoslovec W. Faber je vzrok okrnjenega krščanstva označil takole: »Ni nemogoče, da je to, kar nas zadržuje od napredka, pomanjkanje ljubezni do preblažene Device.«

Versko obnove našega ljudstva hočemo. Zlasti od prevrata sem nosimo to besedo vsepovsod v naglih ustih in pesirih. Kdo izmed nas je še ni izrekel in zapisal? Vendar to ni nemogoče, da do te obnove našega ljudstva še davno ne bo prišlo; ker nas od nje zadržuje to, da imamo v svoji sredi Marijo, — a njo samo premalo poznamo, premalo cenimo, premalo ljubimo.

Pač je volja božja, da se versko prenovimo. »To je volja božja: Vaše posvečenost.« (I. Tes. 4, 3.) S tem pa Bog obenem hoče, da sprejmemo vase Kristusa po Mariji. »Ali bi nam Bog ne mogel na drug način kakor po Devici dati prenovitelja človeškega rodu in ustanovitelja vere? Ker je tedaj previdnosti večnega Boga dopadlo, da smo prejeli Boga-človeka po Mariji, ki ga je nosila v svojem naročju, nam torej ne preostane drugega, kakor Kristusa sprejeti iz Marijinih rok.« (Pij X., 2. februarja 1904 v okrožnici: Ad diem illum.) Marijino češčenje se tiče je dra vsake prave notranje obnove. Pišite knjige, prirejte shode, množite organizacije in njih odseke, a pri tem pozabite na Mater človeškega rodu — in izkušen vzgojitelj od vaših obilnih setev ne bo pričakoval velike žetve. Mimo Marije bo smemo iti z lahkomiselnostjo. Nam ni samo za versko ime, marveč tudi za versko stvar; nam ni samo za lep program, marveč tudi za lepo življenje, če hočemo biti: celi kristjani.

Pa ne samo celoten, marveč bistven del krščanstva je Marija.

Pravo krščanstvo še ni imelo in ne bo nikoli imelo tiste razvojne dobe, v kateri bi moglo pogrešati njo, ki nam jo evangelij predstavlja z angelskim pozdravom: »Zdrava, milosti polna!« Poglobitev v svetovni pomen tega češčenja pomeni za vsak krščanski narod — rast. Pozabiti to češčenje, pa se nasprotno pravi, prezirati Boga in raniti Kristusa, ker ona je njegova mati.

Marija je tilnik Kristusovega skrivnostnega telesa: združuje torej v sebi vse ude s svojo glavo.

Bog sam je dal človeštvu Marijo kot velik vzgojni vzor in veliko vzgojno moč. Prvi pogoj resnične obnove so prava načela, po katerih naj se izvrši obnova. Ta resnica ne potrebuje dokaza. Tedaj pa bi tisti vzgojni načrt in način ne slozel na pravih načelih, ki bi prešel pravice in službo Matere božje.

Zmota v vzgojnih načelih je dvakrat nevarna, če vpliva na duhovno obnovo vsega ljudstva. Taka zmota vse zastrupi in ni je nesreče, ki je ne bi mogli napovedati tistemu narodu, ki je zapadel vzgojslovni zmoti. Misel, da izredno Marijino češčenje modernim časom in narodom ni potrebno, je nevarna vzgojna zmota.

Ako se nam torej zdi, da v našem ljudstvu, v naši mladini, v našem življenju nekaj ni prav, da nas nekaj zadržuje v našem napredovanju, pogledimo predvsem, če je naše razmerje do preblažene Device vse to, kar bi po stopnji in smeri, po vrsti in meri, po zvestobi in veri moralo biti.

Bogu je na Marijinem češčenju neizmerno veliko ležeče; kdor to češčenje ovira, si nakopava strašno božje maščevanje.

(Iz »Knjige o Mariji« str. 19—24.)

J. C.:

»Sodalitium Sacerdotum Reparatorum«.

(Iz Porečko-puljske biskupije.)

U našoj biskupiji ustanovilo se je lanjske godine novo pobožno društvo ili udruženie svećenika pod naslovom »Sodalitium Sacerdotum Re-

paratorum«, čija su pravila odobrena i potvrđena od presvijetlog našeg biskupa dne 3. marča 1925. Ove godine dne 1. februara imenovan je za upravitelja društva (moderator dioecesanus) prečasni gospodin Josip Benussi, preposit u Puli. Upisali su se skoro svi svećenici diocezanski.

Svrha ovoga novoga društva je sačuvati svećenike od upliva novodobnog poganstva, koji hoće da učinimo s njime kompromis, obraniti ga od nevjerstva i izdaje i sačuvati vjerne Kristu. No, budući da su gdje koji pali — naknaditi za njih Bogu uvrde: reparare et expiare. Cilj je krasan, a sredstva su laka. Zahtijeva se baš malo od članova. Moraju biti već upisani u Svećenike klanjaoce, a imadu svaki dan meditirati barem 20 minuta ili četvrt sata i prikazivati za nevjerstvo svoje i subraće svaki dan presvetom Srcu Isusovu sva djela i boli onoga dana. Kako rekoš dužnosti su lake i veoma ugodne, a cili je uzvišan: blažiti rane Srca Isusova zbog grijeha svojih i subraće.

Dobro bi bilo, da se ovo društvo proširi i u drugim biskupijama, jer ne nalaze skoro ništa nova ni teška, ali pod formom sasvim novom »reparatores«. Da imamo potrebu veliku reparare, o tom nema sumnje. Ako bi to na cijenjeno uredništvo htjelo uvrstiti pravila (Statuta), koja su dosta kratka, mogla bi se uvjeriti sva subraća, kako je ova naša nova udruga ili sodalicija idealna i praktična. (Prav radi ponatismo pravila. Sploh je mnijenje mnogih sobr., da mi duhovnici pri tolikih in tako raznolikih skrbah za druge le preveć zane-marjamo svojo lastno duhovno usovršitev. In vendar, spiritus est qui vivificat — in nemo dat, quod non habet. Zato bo »Zbornik« zelo rad prinašal zlasti duhovne pobude, ki mu jih bodo pošiljali goreči duhovniki. Torej, dragi sobrat, le pošljite pravila in še kaj! Urednik.)

Pastoralni pomenki.

C. Poderžaj:

Hrvatski obrazec kesanja.

V lanskem »Zborniku« piše na str. 59 msgr. Ličan o novem obrazcu kesanja v goriških molitvenikih. Ko sem članek bral, sem se spomnil obrazca kesanja, ki ga ima hrvatski molitvenik »Oče budi volja tvoja« (str. 102). Pred kratkim je pisal »Pučki Prijatelj«, da je »Oče budi volja tvoja« razprodan in da se bo iznova tiskal. Vsi duhovniki, ki pastirujemo v hrvatski Istri, vemo, kako je »Oče budi volja tvoja« za Istro dragocen in nenadomestljiv. Sedaj, ko ga ni mogoče dobiti, narod venomer povprašuje po njem. Radi izredne popularnosti pa je tembolj treba, da je molitvenik v vsakem oziru na višku, zlasti ker je, lahko rečemo, to sedaj naš edini katekizem in ker se rabi tudi v cerkvi.

Mislim, da bi bilo dobro popraviti omenjeni obrazec kesanja. Poglejmo, kako je v njem izražen nepopolni kes. »Bože moj, ja se kajem... za sve svoje grijehe. Ne kajem se samo, jer sam griješeći izgubio raj, a zaslužio pakao; nego na-

vlastito se kajem, što sam griješeći uvrijedio tebe Boga itd.« — Attritio in contritio sta obsežena v enem samem dolgem stavku — in zdi se, da preveć na škodo nepopolnega kes. Pozornost je osredotočena na contritio. Nepopolni kes ni izražen direktno, ampak ga molivec samo nekako predpostavlja. Ali bi ne bilo primernejše in učinkoviteje priprosto stopnjevanje od nepopolnega do popolnega? Čemu »ne samo, nego navlastito«. Po katerem predpisu je to potrebno?

Pedagogika uči, da otrok šele s štirinajstim letom začne logično misliti in sklepati. Obrazec kesanja pa mora biti primeren tudi za mlajša leta. Vprašanje pa je, kako bodo mogli otroci razumeti ta »ne samo, nego navlastito«. Kesanje se tudi moli v boleznih, v smrtni nevarnosti, ali če hoćete, zvećer, ko je človek zaspan in truden, ko torej već ali manj težko zbira pozornost za dolge periode. Vsak duhovnik bo uvidel, da je teže s premislekom moliti: »Kesam se ne samo zato, ker sem izgubil nebesa in zaslužio peklo, ampak posebno zato, ker sem razžalil Boga...« — kakor pa priprosto: »Kesam se, ker sem izgubil nebesa in zaslužio peklo, posebno pa, ker sem razžalil Boga...«

Kesanje je vzbujanje volje in čuvstev, saj je kesanje čuvstvo. Mojstri v izražanju čuvstev so pa pesniki. Če se komu zdi oblika »ne samo, nego navlastito« primerna, naj pregleda n. pr. Preradovića ali Prešerna in naj pove, koliko takih zgledov je našel tam. Rezultat bo znak, da je to zelo redko in v tako kratki zvezi čudno izražanje čuvstev.

Kaj pa praksa? Ta je najvažnija in ravno zaradi nje sem se oglasil. Že osem let poslušam spovedance v isti fari in šoli in sem ugotovil, da je gori omenjeni obrazec kesanja zelo neprimeren in kriv, da velik del naših župljanov ne moli prav kesanja in ga tudi nikoli ne bo. V rabi je od nekadašnji sledeći obrazec, ki je podoben onemu v molitveniku: Ja se kajem svim srcem svojim svih svojih grijeha... (navajam samo toliko, kolikor mi je treba) ne toliko zato, da sam s njimi raj izgubio, pakao zadobio, nego, da sam svoga dobroga Boga uvrijedio... Attritio se torč izraća kakor v molitveniku. Kako pa ljudje to moli? Polovica moli tako: Kajem se... ne toliko zato, da sam raj izgubio, pakao zadobio, dobroga Boga uvrijedio. Obućujem itd. »Nego« torej zelo rad odpade, ker pač stoji u razumu na slabih nogah. Nekateri pa izključuju attritio: »Ne kajem se, jer sam pakao zadobio... nego da sam Boga uvrijedio!« Drugi zopet drugače. Summa: gotovo pol starijih spovedancev ne zna moliti kesanja. In nekadašnji je bilo već duhovnikov kakor danes. Ko sem prva leta pripravljao otroke na prejem sv. zakramentov, sem pokušal vrivati tisti nesrećni »nego«, pa z zelo majhnim uspehom. Pozoneje sem iztrebil oboje: »ne toliko« in »nego«; sedaj gre laže. Sedaj učim — ker boljšega nimam — takole: Kajem se itd. (kakor navadno)... žao mi je, da sam griješeći izgubio raj i zaslužio pakao, a najviše mi je žao, da sam svoga dobroga Boga uvrijedio... Tako sem, prisiljen vsled neuspehov, popravil formulu in vidim, da se otoci

laglje nauče in tudi z razumevanjem molijo, kar je glavno.

Tega nisem napisal, kakor da bi hotel kaj predlagati, ampak samo zato, da pojasnim, zakaj mi omenjeni obrazec ne ugaja. Enotnega obrazca kesanja v hrvaški Istri v sedanjih razmerah še dolgo ne bo, a mislim, da bi bilo koristno, če bi se sedanji uradni obrazec popravil. Lažja in enostavnejša formula bo enotnost najbolj pospešila. Saj na tak način menda nikjer ne molijo, razen kjer je še kaj dedščine hrvaškega in italijanskega prevoda katekizma avstrijskih škofov.

Homiletične iskre.

Dr. Jakob Ukmar:

Načrt govorov za evharistično tridnevno.

Dne 25. febr. t. l. so se sešli slovenski dekani tržaško-kop. škofije in nekateri drugi slov. duhovniki na posebno posvečevanje, kako prirediti v tem sv. letu po župnijah evharistične pobožnosti, ki bi naj bile obenem nekaki ljudski misijoni ali duhovne vaje sensu lato. Ker je bila že prej izražena želja po enotnosti takih prireditev, sem izdelal za rečeni sestanek načrt več cerkvenih govorov, ki naj bi služili v ta namen. Gospodje so o njem razpravljali in končno predlagali, naj se objavi v Zborniku. Ker je med tem izšel v trž. kop. škofiji škofijski odlok, ki ukazuje evhar. tridnevno po vseh župnijah, in ker bi morda kazalo prirediti jih tudi po Goriški, pošiljam ta načrt na razpolago Zbornikovih naročnikov.

Je pa res le načrt, nič docela izdelanega; podaja le nekaj misli, ki jih bo moral vsak sobrat seveda po krajevnih razmerah razviti in aplicirati. Skušal sem spraviti v načrt dogmatiko in moralno o presv. Evharistiji ter pridejati še malo kolorita duh. vaj, da človek v tej luči pregleda in uredi svoje življenje.

Kjer je predvidevano manjše število govorov, bo treba ali manj nujne izključiti ali pa ideje dveh in več govorov strniti v eno celoto.

1.

Modra in ljubezniva je previdnost božja za človeka v nadnaravnem pogledu od prvega začetka. Učlovečenje, trpljenje,

smrt Kristusa, ustanovitev cerkve. Poskrbljeno za studenec milosti v vsakem življenjskem položaju in za vse čase: začetek nadnar. življenja — krst, potrjenje — birma, izguba milosti — pokora, težka bolezen — sv. poslednje olje, nadaljevanje Odrešenikovega dela — sv. posvečenje, ustanovitev in obstoj družin — sv. zakon.

Posebno čudovito je poskrbljeno za vzdrževanje nadnaravnega življenja v otrocih božjih. Ti jedo kruh neb. Očeta že tu na zemlji, kakor da so že v nebesih.

Evharistija, njena imenitnost, razna imena, njen centralni položaj, središče bogočastja, vse meri nanjo: cerkve, oltarji, obleka, naš brevir.

Hvaležnost in zaupanje. Mar ne bo Bog poskrbel za nas v minljivih stvareh? Nolite solliciti esse dicentes . . . (Mt 6, 31). Operamini non cibum, qui perit sed qui permanet in vitam aeternam (Io 6, 27).

2.

Dogma o resnični pričujočnosti Boga človeka v Evharistiji. Trident. sess. 13. can. 1. Vere, realiter, substantialiter prae-sens. Zmote novotarjev 16. veka.

Argumentum traditionis: od apost. časov med kristjani vedno ista vera. Ni poznejšega začetka. Ujemajo se stare verske ločinke; ujema se pravoslavje, ki bi bilo vsak človeški izum kat. Cerkev gotovo zavrglo, pa se niti tozadevnim prigovarjanjem protestantov ni udalo. Glavno iz cerkvenih očetov in pisateljev, Ignacija Ant., Justina, Cirila Jeruz., Ambroža, Avgušтина, Hrizostoma, Tomaža Akv. Glej dotične teze v dogmatiki, officium infra octavam Corp. Chr., Hurter opuscula sel. ss. Patrum vol. 7.

Sv. pisma do zdaj nič omenili, zadostuje izročilo. Bog ni sv. pisma kar tako izročil ljudem, ampak hoče, da slušamo vidno učečo oblast. To podpira sv. Duh, da se ne moti, sicer bi bilo Krist. delo kmalu uničeno. Cerkev slušati, sicer ob vero. Ne more imeti Boga za očeta, kdor nima cerkve za mater (Cypr. de unit. eccl. 6). Pomisleki radi slabosti človeškega elementa v cerkvi.

3.

Dogma transsubstantiationis. Trident. sess. 13, can. 2. Poudarjati, da ni več ne kruha ne vina, da se njih substanca izpremeni v subst. Kristusovega telesa in krvi, da je Kristus v Evhar. v poveličanem telesu tako čudovito pričujoč, da ga človeški um ne more doumeti, niti beseda izraziti.

V dokaz navajati besede postavitve v sinoptikih in Pavlovo poročilo 1 Cor 11. Glej v dogmatiki tozadevne teze.

Kako mogočno posega Bog v naravo, vse vodi, izpreminja, sestavlja, razkraja. Čudovito delovanje Kristusovo, čudeži na ljudeh in ostali naravi, posebno še na njegovem lastnem telesu, hodil po jezeru, se izpremenil na gori, vstal iz groba, se prikazal različno, šel v nebo. Neprodorne skrivnosti v Bogu: Trojica, božje lastnosti, delitev milosti vere. Cfr. Rom 11 celo pogl., posebno od 22. verza dalje.

Razmerje med vero in razumom. Conc. Vaticanum sess. 3. cap. 4. Hurter, dogm. vol. I. ob koncu. Vzroki verske mlačnosti in nevere s posebnim ozirom na naše mladeniče in može. Zgledi konvertitov.

4.

Besede, s katerimi Jezus obljubi sv. Evharistijo. Io 6. Obrazložiti okoliščine časa in kraja.

Evharistija kot zakrament. Milosti sv. obhajila. Priprava na sv. obhajilo.

Narava in posledice malih grehov. Ne-popolnosti. Boj za duhovni napredek. Corroborari per Spiritum eius in interiorum hominem, Christum habitare per fidem in cordibus vestris, in caritate radicati (Eph 3, 16—17). Najvišja stopinja: vivo autem, iam non ego, vivit vero in me Christus (Gal 2, 20).

Sredstva: molitev, partikularno izpraševanje vesti, posebno pa pogosto sv. obhajilo. Poudarjati: to ni nagrada za svetost, ampak hrana vseh otrok božjih, da ostanejo in rastejo v hiši neb. Očeta. Decretum Congr. s. Concilii 20. dec. 1905.

5.

Okoliščine ljubkega prizora: sinite parvulos venire ad me (Mc 10, 14).

Odločilen pomen otroške vzgoje. Posledice izvirnega greha; razna slaba nag-

njenja spavajo v otroku in se pozneje zbude. Principiis obsta. Že mali otroci naj se starosti primerno vežbajo v duhovnem boju, zatajevanju samega sebe, molitvi. Posebno so potrebni angelskega kruha. Prvo sv. obhajilo in pogosto sv. obhajilo otrok. Decr. Congr. de sacramentis 8. avg. 1910.

Odraščajoča mladina se bo ohranila čista in verna le po združenju s Sinom deviške Matere. Sedat enim, cum in nobis maneat Christus, saevientem membrorum nostrorum legem et sicut pastor bonus ab omni nos erigit casu (Cyrill. Alex. l. 4. in Io. c. 17).

Sicer pa velja vsem: Nisi conversi fueritis et efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum coelorum (Mt 18, 3). Duh sv. Terezije Det. Jezusa. Več otroške vdanosti, zaupanja, ljubezni do Boga.

6.

Glavne točke iz premišljevanja o smrti. Par besed o bolezni in trpljenju sploh v luči verske resnice o previdnosti božji.

Evharistija kot popotnica. Duhovna skrb za bolnike, priprava na sv. zakramente. Napačne navade in predsodki.

Obscero vos tamquam advenas et peregrinos abstinere vos a carnalibus desideriis (1 Petr 2, 11). Bojmo se dušne smrti, velikega greha. Že sedaj umirajmo svetu in sebi; qui sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis et concupiscentiis (Gal 5, 24).

7.

Evharistija kot daritev. Dogmatični dokazi, da je res daritev. V čem je bistvo daritve? Darivec primarius et secundarius.

Dostojanstvo kat. duhovnika. Njegova opravila; najimennitnejša služba je prioltarju.

Razmerje vernikov do dušnih pastirjev. Stanje domače škofije. Skrb za duhovniški naraščaj.

Širje obzorje: ab ortu enim solis usque ad occasum magnum est nomen meum in gentibus et in omni loco sacrificatur et offertur nomini meo oblatio munda (Mal 1, 11). Adveniat regnum tuum! Misijonska misel.

8.

Sadovi evhar. daritve. Neizmerna škoda opuščanja sv. maše v moralnem, kulturnem, socialnem in gmotnem pogledu.

Liturgična plat. Ljubezen do domače župne cerkve. Pravo obnašanje v cerkvi, poslušanje božje besede, skupna molitev, cerkveno petje. Evhar. pobožnosti. Skrb za lepoto hiše božje.

9.

Evharistija in notranje življenje. Skrivnostno življenje Jezusovo v tabernaklju.

Dovršenost je v nadnaravni ljubezni. Plenitudo legis est dilectio (Rom 13, 10). Evharistija je zakrament združenja z

Bogom; in me manet et ego in illo (Io 6, 57). Druži vernike v mistično celoto: unus panis, unum corpus multi sumus, omnes, qui de uno pane participamus (1 Cor 10, 17). Kako je vezala prve kristjane, cfr Act 2 in 4.

Dolga je pot, donec formetur Christus in nobis (Gal. 4, 19). Težko odmrati svestu, veliko težje sebi. Poveljani Kristus nas mora transformirati. Po prvem sv. obhajilu na tem svetu govori Jezus apostolom: ego sum vitis, vos palmites (Io 15, 5). V tem je vsa skrivnost nadnaravnega življenja.

Še par besed o tihih obiskih pred Zveščarjem v zakramentu ljubezni. Premišljevanje.

Misijonska misel.

Zbirka misijonskih dni od 3. do 6. januarja 1926.

KRAJ	SKUPAJ	ZA D. Š. V.	ZA D. SV. D.	ZA AFRIKO
1 Gorica	3017.50	2709.50	43.—	265.—
2 Ukve	560.—	170.—		390.—
3 Št. Peter na Krasu	559.65	395.65	64.—	100.—
4 Studeno	450.85	323.60	7.50	119.75
5 Kanal	436.—	436.—		
6 Šturje	404.—	404.—		
7 Kamnje	402.—	226.—		176.—
8 Ajdovščina	371.70	346.60		25.10
9 Vipava	370.—	340.—	30.—	
10 Sentvidska gora	350.60	210.—	18.60	122.—
11 Tolmin	350.—	250.—		100.—
12 Lokavec	334.30	300.—		34.30
13 Ravnica	330.—	255.—	75.—	
14 Osek	310.30	300.30		10.—
15 Cerkno	302.30	270.75		31.55
16 Čepovan	300.—	300.—		
17 Otlica	285.—	200.—		85.—
18 Nabrežina	280.—	180.—		100.—
19 Solkan	251.55	251.55		
20 Košana	245.—	245.—		
21 Volče	240.—	218.—	22.—	
22 Biljana	240.—	240.—		
23 Podbrdo	234.—	184.—		50.—
24 Miren	230.—	230.—		
25 Komen	225.—	225.—		
26 Grgar	220.—	125.—	95.—	
27 Livek	210.40	210.40		
28 Hrenovice	204.—	204.—		
29 Črniče	189.25	160.—		29.25
30 Batuje	187.50	177.50		10.—
31 Vrhpolje	186.55	186.55		
32 Rihemberk	185.70	185.70		
33 Podraga	180.40	146.40	34.—	
34 Gorjansko	180.—	180.—		
35 Medana	174.50	144.50		30.—
36 Gore pri Idriji	170.—	170.—		

KRAJ	SKUPAJ	ZA D. Š. V.	ZA D. SV. D.	ZA AFRIKO
37 Log pri Bovcu	170.—	170.—		
38 Zavratac	163.—	163.—		
39 Štomaž	162.60	92.60		70.—
40 Žabnica	160.—	160.—		
41 Šempas	159.—	155.—		4.—
42 Vedrijan	158.50	129.70	16.80	12.—
43 Banjšice	153.30	153.30		
44 Lozice	152.—	24.80	7.20	120.—
45 Kozana	165.—	165.—		
46 Idrija	145.80	145.80		
47 Vipolže	145.—	145.—		
48 Ročinj	145.—	145.—		
49 Col	143.—	143.—		
50 Št. Andrež	140.—	140.—		
51 Bate	140.—	80.—	20.—	40.—
52 Prvačina	135.—	135.—		
53 Števerjan	130.40	130.40		
54 Knežak	125.80	125.80		
55 Št. Peter pri Gorici	120.—	120.—		
56 Trnovo pri Gorici	120.—	120.—		
57 Vrtoiba	115.40	115.40		
58 Opatieselo	115.—	115.—		
59 Sv. Križ	115.—	115.—		
60 Sv. Lucija	110.45	110.45		
61 Gradno	110.—	110.—		
62 Štanjel	107.—	107.—		
63 Ponikve-Pečine	101.—	101.—		
64 Otalež	100.70	77.70		23.—
65 Kojsko	100.—	100.—		
66 Podgora	100.—	100.—		
67 Ustje	100.—	100.—		
68 Veliki Dol	100.—	100.—		
69 Nadanjeselo	90.—	40.—		50.—
70 Ledine	88.—	88.—		
71 Šempolaj-Mavhinje	86.—	56.—	5.—	25.—
72 Breginj	83.—	83.—		
73 Gabrije pri Mirnu	81.20	81.20		
74 Trnje	80.—	80.—		
75 Podkraj	80.—	80.—		
76 Soča	79.—	79.—		
77 Vogersko	76.—	76.—		
78 Spodnja Idrija	71.—	71.—		
79 Kred	71.—	71.—		
80 Podmelec	70.—	70.—		
81 Kronberg	70.—	70.—		
82 Razdrto-Ubeljsko	70.—	70.—		
83 Deskle	70.—	70.—		
84 Prosnid-Robidišče	70.—	70.—		
85 Podsabotin	68.—	68.—		
86 Šebrelje-Jageršče	66.—	66.—		
87 Devin	63.—	63.—		
88 Gorenja Tribuša	62.35	49.05		13.30
89 Renče	61.50	61.50		
90 Ravne-Orehek	61.50	61.50		
91 Drežnica	65.—	40.—		25.—
92 Kal	60.—	40.—		20.—
93 Trbiž	60.—	60.—		
94 Planina	60.—	60.—		
95 Avče	55.—	55.—		
96 Vrcme	51.—	51.—		
97 Brestovica	50.05	50.05		
98 Št. Vid	50.—	50.—		
99 Levpa	50.—	50.—		
100 Novaki	50.—	50.—		

KRAJ	SKUPAJ	ZA D. Š. V.	ZA D. SV. D.	ZA AFRIKO
101 Godovič	50.—	50.—		
102 Pliskovica	50.—	50.—		
103 Roče	48.—	48.—		
104 Rabelj	45.70	45.70		
105 Tomaj	45.—	45.—		
106 Slap pri Vipavi	40.—	40.—		
107 Malborget	32.65	32.65		
108 Škrbina	30.—	30.—		
109 Sedlo	30.—	30.—		
110 Temnica	28.—	28.—		
111 Fojana	25.—	25.—		
112 Lokve	25.—	25.—		
113 Kožbana	25.—	25.—		
114 Postojna	125.—	25.—	100.—	
115 Št. Lovrenc-Neblo	24.80	24.80		
116 Velike Žabljie	20.—	10.—		10.—
117 Leopoldskirchen	15.15	15.15		
118 Idrija pri Bači	13.—	13.—		
119 Stržišče	13.—	13.—		
120 Gogau	12.30	12.30		
121 Šmartno	7.—	7.—		
122 Libušnje	5.65	5.65		
Skupaj	20.254.85	17.626.50	538.10	2090.25

Za odkup afriških sužnjev smo prejeli še:

1. Pečine L 12; 2. Ponikve L 25.40; 3. Čepovan L 60; 4. Podmelec L 20; 5. Nemški Rut L 15; 6. Obloke L 15; 7. Prvačina L 10; 8. Dekanija Idrija L 879; 9. Šmarje L 38; 10. Gradišče L 10.50; 11. Kronberg L 19.60; 12. Novaki L 20; 13. Otalež

L 20; 14. Gorica L 41.30; 15. Dekanija Kojsko L 32.65; 16. Bukovo L 9.45; 17. Dekanija Vipava L 115; 18. Goče 42; 19. Erželj L 5; 20. Dekanija Bovec L 151; 21. Vipolže L 24; 22. Libušnje L 16.20; 23. Podkraj L 87; 24. Št. Vid L 40; 25. Doberdob L 38.90. Skupaj L 1747.

V Gorici, dne 15. aprila 1926.

Ivan Reščič.

Iz Zbora.

TAJNIŠKO POROČILO.

Zbor svečenikov sv. Pavla je v svoji seji dne 15. aprila sklenil pozvati vse sobrate tajnike zajednic, naj čimprej sporoče naslove odbornikov za tekoče leto.

Pri isti seji se je sklenilo, da znaša udnina za vsakega člana 25 lir. V tem prispevku je vključena naročnina na »Zbornik«. Denar naj se pošilja izključno le na naslov: Msgr. A. Berlot, Via Dreossi 16, Gorica.

Odbor je nadalje pretresal vprašanje o paramentnem društvu in orglarski šoli. Zlasti slednja zadeva je zelo pereča. Zbor pričakuje od sobratov tozadevnih nasvetov.

Filip Terčelj, t. č. tajnik.

Sobratom.

»Zbor« sestavlja spomenico na komisarstvo v Trevižu glede manjkajočih

stranskih oltarjev ter njih opreme. V spomenici bomo prosili, da se ulijejo tudi od bivše Avstrije zaplenjeni zvonovi. Tozadevno odškodnino prepustimo sedanjim vladavinam. Obenem poprosimo, da prevzame še nedodelane cerkve v lastno režijo ter jih čimprej vzpostavi. Vojsna odškodnina za premičnine naj se pospeši in čimprej izplača v gotovini, da ne bodo cerkvena oskrbnikstva trpela škode na obrestih vsled dolga za naročene cerkvene predmete.

Če ima kak sobrat še kako tozadevno željo, naj jo sporoči »Zboru«.

Obenem obveščam preč. sobrate, da je že sestavljena tudi spomenica na kr. oblast glede našega gmotnega položaja sedaj in pod bivšo Avstrijo. Starosta.

Naše Zajednice.

Šempeterska zajednica

je imela svojo knierenco v Prvačini dne 21. aprila. Referiral je g. župnik Primožič o uradnem dopisovanju. — Poleg drugega smo sklenili, da pri-

rede dekliški Marijini vrtci šempeterskega dekanata svoje romanje na Grad dne 6. maja, deški pa na Sv. goro dne 20. maja. — Obenem smo določili, da bo prihodnja marijanska konferenca v Dornbergu dne 27. maja z referati o dekliških, ženskih in moških Marijinih družbah.

Kaj pa druge zajednice? Kje in kdaj so imele svoje sestanke pretekli mesec? O čem so razpravljale? Kje in kdaj bodo imele svoje sestanke v majniku? O, dragi sobrat, to je curiositas exaggerata. Ali ne veš, da so to tajnosti zajedniških tajnikov? Kako neki bi bili *tajniki*, če bi o vsem poročali?

Iz Istre.

J. G.

»Propter Sion non tacebo« (Iz 62).

Uspešnom razvoju katoličke akcije medju Slovencima i Hrvatima u Italiji velika su zapreka nekoja zlo orijentirana naša subraća. Ima svećenika koji čitaju ponajviše »Istarsku Riječ«, jer se list tura badava. Nekoji se služe »Edinošću«, koja umije lukavo sakrivati svoje nacerte.

Pomislimo samo, kako će »I. R.« pisati korektno glede crkvenih i vjersko-moralnih pitanja, kad zato ne može dati uredništvo nikakve garancije radi nedostatka opće naobrazbe. Ni »Edinost« ne može pružiti bolje duševne hrane u tom pogledu, kad uzmemo u obzir, da sadašnja liberalna inteligencija ne poznaje ni maloga katekizma, a da o kršćanskoj filozofiji ni ne govorimo.

Uza sve to ima svećenika, koji po rečenim novinama sude Papu i daju si ad usum delphini tumačiti njegove alokucije. Te novine na isti način bez ikakvog poznavanja stvari ocjenjuju biskupe i svećenstvo, koje nije u liberalnom taboru.

Zar nije to »testimonium paupertatis«! Da, to je već degeneracija u duševnom pogledu.

Nije zato čudo, ako svaka kritika s naše strani svršava kod onakove subraće sa riječima: Liberalne su novine bolje od katoličkih. Tako svećenstvo nema smisla za uzgoj svećeničkog pomladka. Ne brine se za dobro katoličko štivo. Ima jih, koji se žacaju preporučiti u crkvi društvo Sv. Mohora da se ne zamjere liberalcima. Mlado katol. dijaštvo razumije taj pokret oni ne će. Ex ore infantium — bi se mogli podučiti.

Silno škode dobroj stvari duhovna subraća, koja rade u kulturnim društvima, ustanovljenim sa liberalnim programom ili u onima bez svake boje u kulturnom pogledu, jer su takova društva još pogibelnija. Škode nam i oni, koji dopisuju novinama onakovog smjera.

Ima doduše značajeva, koji hoće biti u opoziciji, ako ne mogu biti gospodari u katol. društvu. To su ljudi posebne naravi, kojima je takav postupak prirodan.

Opravdati se to ne može, kad na taj način škode katoličkoj stvari. — Nekoji možda misle, da će tako popraviti formalno svoje liberalne drugove. Varaju sebe i druge neupućene!

U sadašnje vrijeme popraviti liberalnu inteligenciju bilo bi djelo čudesa. Katolik pak će uvijek nastradati u onakvim prigodama, ako ne osobno, a to će dati zao primjer drugima — i ako bude tvrdio i pisao, da je na novom, dobrom putu. Iskustvo nam to potvrđuje. U slučaju, da je takav čovjek drugima učitelj i uzgajatelj, bit će još gore.

U provodjanju katol. akcije imademo jasno označeni program. Svaki svećenik bi kao takav morao poznavati taj program, držati se tog programa u praksi, u crkvi i izvan crkve.

Bila bi najveća nedosljednost, kad bismo u crkvi tumačili puku sv. Evandjelje, izvan crkve pak bismo išli na lijepak liberalnim farizejima.

Kristova je istina samo jedna, i samo ta će nas osloboditi.

Cerkvena glasba.

»Šestnajst evharističnih pesmi«

za mešani zbor je zložil Vinko Vodopivec in jih poklonil Kristusu Kralju. Temeljito strokovno oceno o umetniški vrednosti teh skladb bo gotovo prinesel »Cerkveni glasbenik«. Mi bi radi na tem mestu podčrtali tri stvari.

Prvič to, da se je naš gospod Vinko s temi skladbami spet nekoliko bolj posvetil cerkveni pesmi. Kakor je žalostno, če duhovnik-umetnik nima za Boga in njegovo Cerkev nobene srčne strune, tako je tudi razveseljivo če vidimo duhovnika, kako tudi kot umetnik v prvi vrsti služi Bogu in želi proslaviti njegovo Cerkev. Zato želimo, naj bi g. Vodopivec le še in še prepeval na čast presv. Evharistiji.

Drugič moramo poudariti, da se g. Vinko kot umetnik vedno krasneje razvija. Tudi v teh evharističnih pesmih ni zatajil svojega umetniškega svojstva: vedno znova srečavamo tudi na teh stranch našega preprostega, iskrenega, nežnega, morda še preveč čuvstvenega Vinka, a njegova harmonija je tu pestrejša, resnejša in uglajenjša kot v prejšnjih njegovih skladbah.

Tretjič je treba z veseljem ugotoviti, da bodo te preiskrene evharistične pesmi med našim ljudstvom zelo pospešile pristrčno ljubezen do evharističnega Jezusa in zlasti do sv. obhajila. V teh pesmih je vse polno takih motivov, ki se bodo lahko zšli z dušo našega ljudstva: nehoti jih bo pri delu in počtku ponavljalo, nehoti se mu bodo tudi obujale s temi priprosto nežnimi melodijami misli na evharističnega Boga.

To bi želeli poudariti, ker je pač evidentno, da je treba tudi Boga ne le nekako formalno suhoparno, ampak z vsem srcem in vsemi silami ljubiti.

Naša misel je, da ne sme biti cerkve, ki bi si ne omislila teh Vodopivčevih evharističnih pesmi. *Stanejo le 6 lir in se dobe v knjigarni K. T. D. v Gorici.*

V katkem izide tudi nova zbirka Vodopivčevih Marijinih pesmi. Poglejte, ali ni tudi ta že v knjigarni K. T. D. v Gorici.

† Anton Foerster.

V soboto 17. aprila ob pol 12. uri dopoldne je prinesel brzovaj iz Novega mesta v Ljubljano vest, da je odšel v onostransko življenje po svoje plačilo starosta slovenskih skladateljev, odločni, nepopustljivi reformator slovenske cerkvene glasbe, neumorni orač na trdih ledinah slovenske glasbe sploh — *Anton Foerster*. Rodil se je 20. dec. 1837 v Osenicah na Češkem, bil je torej v devetinsedemdesetem letu. Leta 1863, je na praški univerzi dovršil pravne nauke. V letih 1865.—1867. je živel v Senju, od leta 1867. dalje v Ljubljani; najprej kot kapelnik Dramatičnega društva in pevovodja čitalnice, a od leta 1868. dalje pa je 32 let vodil glasbo v stolnici do l. 1900. Leta 1877. je ustanovil orglarsko šolo in v njej v 31. letih vzgojil krog 200 organistov, ki so njegove plemenite nazore o važnosti dobre, dostojne cerkvene glasbe razširili po vsej Sloveniji in vsemu našemu cerkvenoglasbenemu življenju in delovanju vtisnili značilni Foersterjev pečat. Poučeval je petje v bogoslovju, na gimnaziji, realki, v Alojzijeviski, v Huthovem zavodu in zasebno. Z rajniškim Gnezdrom je leta 1878. ustanovil »Cerkveni glasbenik« in mu 31 let urejal priloge. Že to bi bilo za enega človeka dela s kupom dovoli. Pa je poleg tega še neumorno komponiral, da se pred našimi očmi vrsti dolg spreved njegovih skladb: 10 latinskih maš, staroslovenska maša, dve slovenski, gradualov, ofertorijev nad 250. Te Deum nastopa v četrtem obdelovanju, slovenskih cerkvenih pesmi je skoro 300. Za cerkvenimi prihaja dolga vrsta svetnih skladb.

Bog daj duši, ki je najlepša svoja dela, ki je največji in najplemenitejši del svojih trudov in naporov posvetila Njegovi slavi, daj v plačilo večni mir in blaženi pokoji!

Cerkveno - upravne zadeve.

Msgr. dr. M. Arko:

O orglah. (Nadaljevanje.)

Lansko leto so popravljali 20 let stare orgle v Črnem vrhu. Plačali so za to 1200 ali celo 1400 l'r, pa župnik mi je potožil: Toliko smo nabrali, pa ni nič boljše. Ljudje pričakujejo kaj uspeha, če tako vsoto zberco. Povabil me je, naj pridem orgle pogledat. Na dan vizitacije smo šli na kor. Odprem en register in igram hromatično skalo, da tudi nevesčak spozna napako. En glas je močan drugi tih, sosed molči, četrtri nekaj hripavo zagodrnja in tako naprej vseh 54 tipk. O kaki egalizaciji ne duha ne sluha. Tako je šlo register za registrom. Uglasil je še precej dobro. Iz tega sem sklepal, da dotični mojster lahko dobro uglaša klavirje, a za orgle je pravi mojsterskaza. Klavir in orgle sta si nekoliko podobna instrumenta, vendar v bistvu sta daleč narazen. Vsak ima svoje posebno polje.

Vprašal sem župnika, zakaj se ni obrnil prej name. V zadregi je priznal, da mu je ta in ta

glasbenik nasvetoval dotičnega mojstra in da je menil, da ga on najbrž osebno pozna. dočim ga jaz ne, in da so ljudje silili, da bi bile orgle vsaj za birmo popravljene. Pregledal jih je pozneje orglarski mojster Dornič in obžaloval, da so tako dobre skoraj še nove orgle tako pokvarjene. Treba bi bilo novih 700 l'r, da bi popravil, kar je skazenega na piščalih.

Kadar hočemo popraviti, uglasiti in očistiti orgle, obrnimo se na mojstra-strokovnjaka. Posebno novejšje orgle imajo toliko raznih zvez in posčnih skupin, da bi jih samouk le pokvaril, ne popravil.

Lansko leto je tu pri 4 cerkvah delal orglarski mojster Anton Dornič iz Radovlice. Idrisjske orgle so skoraj še enkrat večje kakor črnovrške. Dornič jih je izčistil in uglasil za 500 l'r. samouk je pa za črnovrške dobil 1200 l'r, da jih je popravil.

V Spodnji Idriji je naredil cinaste piščali v prospektu, enako je v Godoviču dodal nov register. Povsod so bili ljudje zadovoljni. Dornič je prej več let delal na Nemškem in Francoskem, potem šele je začel graditi orgle samostojno. Zato takoj zapazi pogrešek in ve, kako ga odpraviti, za uglašanje je pa menda med Slovenci prvak. Tako naglo in spretno mu gre delo od rok, da je veselje — in kako čisto uglaš! Moji klavir ni bil že 7 let uglašen, v eni uri ga je tako čisto ubral, da zopet šest let ni bilo treba nobenega popravila.

Enako se obrnimo pri nabavi novih orgel le na strokovnjaka. Saj tu gre za napravo, ki bo stoletja služila cerkvi. Ne glejmo toliko na ceno in ne stiskajmo mojstra pri plačilu; saj mora tudi tak živeti in če res kaj zna, naj le dobro živi. Četudi drago plačamo, bomo gotovo najceneje opravili, ker nam bo dal dobro in temeljito izdelano blago.

Pred 30 leti so v Podragi naročili orglarskemu mojstru Goršiču v Ljubljani, naj izdela načrt in določi ceno za nove orgle v njih majhni cerkvi. Goršič sestavi dispozicijo in se ponudi, da bi za gotovo vsoto izvršil orgle. Občina, ki je plačala vse, je pa gledala, kako bi se dalo kaj prištediti. Poslala je dispozicijo Zupanu v Kamno gorico, naj on pove, za koliko bi take orgle izdelal. On se je ponudil, da bi 200 gld ceneje delal. Dobil je naročilo.

Pri kolavdaciji sem na koncu igral s polnimi orglami, in ker je bil pedal prešibak, sem ga igral v oktavi z obema nogama. Navzočih je bilo več duhovnov. Po končanem delu me vpraša eden, zakaj nisem rabil pedala. »Pri polnih orglah se tako poda krepak pedal; posebno če se ž njim malo poropota, da pravo podlago in moč.« V omeni sem omenil Zupanu ta pogrešek, a on mi odgovori, da se je natanko držal dispozicije in mere in da bi bil rad dodal markanten subbas, a da ni smel, ker občina ni hotela doplačati.

Slovenci imamo večkrat pete litanije, da vsa cerkev odgovarja. Če hočemo v taktu obdržati pojočo množico in jo ohraniti v pravilni legi, da nam ne pada z glasom, je treba le pedal rabiti. Ko daje tako močno podlago, se višji glasovi vzdržijo na višini in ljudstvo ne bo zastajalo za pevci na koru, ker jim bo pedal nekako taktiral.

Svetoval bi še našim glasbenim samoukom, naj gredo malo na tuje. Tehnika je danes zelo napredovala in treba se je poprijeti novega, v praksi utrjenega, ne pa le pri svoji stari navadi trmasto ostati. Vedno se kliče: »Svoji k svoji! Podpirajte domačine, kaj naročate v tujini, domačim ljudem kruha manjka, vi pa denar na tuje pošiljate!« Naj se res domačini potrudijo, da nam solidno postrežejo, pa bodo lahko živeli. Velikokrat se trkam o bahavo na prsi: »To smo mi, ki kaj znamo«. Če pa primerjamo naše izdelke z drugimi, pa vidimo, da so daleč, daleč za njimi. Le en zgled za to:

Naša Katoliška delavska družba ima majhen harmonij že nad 30 let. Stal je 60 goldinarjev in je znan pod imenom »Schulharmonium«. Kolikokrat je ta harmonij že menjal stanovanje! Nosili so ga iz ene hiše v drugo, kakor je bila kje kaka prireditev; pri vsaki skušnji, in teh je več na teden, se mora prestavljati iz enega kota v drugi, pa zopet na sredo sobe itd. A ves čas je ohranil svoj glas neskaljen, meh in druga oprava je še vedno nepokvarjena. V 30 letih ga ni bilo treba nikoli popravljati, vedno je vršil svojo nalogo čisto in mogočno.

Lansko leto pa smo naročili za mladeniško družbo pri domačem samouku majhen harmonij za 1000 lir. Kaka razlika! Komaj leto dni, vedno v isti sobi, pa je že razglašen in tako nepraktično sestavljen, da z nejevoljo sedeš k igranju.

Dobivali smo prej fine harmonije iz Nemčije in iz Amerike, tudi Čeh »Shota« je pošiljal solidne izdelke. Bili so zunanje okusni, znotraj trdno izdelani, barva in moč glasu prikupljiva. Par slovenskih tvrdk se je tudi lotilo na tem polju konkurirati, pa ni šlo. Zakaj ni šlo? Trdovratno so ostajali pri svojem navadnem izdelovanju, pa le trdili, da Slovenec nima sreče in da noben prerok ni čislal v domači deželi. Naše domače mojstre so opozarjali na napredek drugod, a oni so se še pobahali, da so pri tem ali onem mostru delali in da že vedo, da je tako, kakor delajo oni, najboljši.

Prelat Smrekar v Ljubljani je oba mojstra Goršiča in Milavca tako izuril, da so jih celo nemški mojstri občudovali. A oba sta mi pravila, kako sta sem pa tje delala po svojem načrtu, a on je prišel dol boljše iznajdbe, pa sta včasih v svojo škodo že začeto delo zavrgla in se oklenila nasvetovanega. In kar je prišlo iz njunih rok, je bilo vse solidno izdelano, vsak register sam zase poln, nekako moški, ki se je pa zopet prilegal tovarišu in z njim napravil novo krasno skupino. Pa sta tudi ta dva mojstra rekla: Človek se mora vedno učiti in ne zavreči nobenega pametnega nasveta. Nista sicer obogatela, a stanu primerno sta dobro izhajala. Njuni izdelki so bili cenejši od tujih in še danes po toliko letih jih vsakdo pohvali.

To bi priporočal tudi našim mladim bodočim mojstrom!

*Skrbite za lepo petje pri Šmarnicah!
Sežite po novi Vodopivčevi zbirki Marijinih pesmi!
Quantum potes, tantum aude!*

Iv. M—a:

Zakaj pišem o zvonovih?

I.

Najprej si dovoljujem kratek odgovor na vprašanje: Ali so zavzeli moji spisi v Zborniku preveč prostora in ali so bili nepotrebni?

Ako vzamemo v roke slov. pol. dnevnike, naletimo v njih skoraj na redna poročila o sportu, ki se raztezajo tudi čez več stolpcev. Komu so ta poročila zanimiva, komu koristna? Z malimi izjemami le mladini po mestih in trgih. Večina čitateljev jih, beroč, kar prehaja. In če bi se ta večina pritožila, da se porablja za sport preveč prostora, bi dobila odgovor: Uredništvo mora ustrezati tudi manjšim nam svojih bravcev.

Obrnimo to na Zbornik! Ta je začel — na željo g. urednika — objavljati moje spise z letom 1923. Od doslej izdanih tiskanih 254 strani je odpadlo na moje spise 18 strani. To je pač taka malenkost, da ni mogoče niti domnevati, da bi se našel med čč. gg. bravci kdo, ki bi mu bilo to preveč. To bi bila očitna mržnja proti zvonovom. Kaj takega so pa zmožni — kot uči zgodovina — le nasprotniki kršč. cerkvá.

Ali so pa spisi o zvonovih Zbornikovim bravcem nezanimivi? To bi bilo mogoče, ako bi mi imeli vse polno zvonoslovnih knjig, ali če bi objavljali naši časopisi zvonoslovne članke. Takih knjig pa nimamo in taki časopisni članki so pri nas prave bele vrane. Edini slovenski list, ki je o zvonovih razmeroma največ napisal, je Zbornik. Kdor nima torej na razpolago obilice tistrokovnih nemških del — Italijani so že tako taki ubožci kot mi — temu ne morejo biti spisi v Zborniku nezanimivi. *To bi mogli biti le, če bi gg. duhovniki ne bili prvi oskrbniki cerkv. zvonov.* Tudi sedanji gg. kaplani ne uidejo tej dolžnosti. Drugih gospodov je pa že tako prav malo. Zvonoslovni spisi v Zborniku so torej tudi potrebni.

Pa poreče morebitni Zbornikov nezadovoljnik: Zvonoslovni spisi naj se izdajo v posebni knjigi! Že, že, toda kdo naj — gotov velike izgube — knjigo za-

loži? Kdo naj jo kupi? Gospod nezado-
voljnik gotovo ne, četudi jo živo potre-
buje.

Osebnosti.

Goriška nadškofija.

Č. g. Ivan Habjan, kaplan v Vinici, je bil za vedno izpuščen iz goriške nadškofije ter sprejet v ljubljansko škofijo. Č. g. Alojzij Modonutti, duhovnik videmske nadškofije, je prišel na mesto č. g. Roberta Vitturi-ja kot duhovni ravnatelj sirotišnice »Duca d'Aosta« v Gradiško. Dne 9. marca t. l. je umrl v Brazzano č. g. Ivan Visintin, vpok. vikar in zlatomašnik. Investirani so bili sledeči župniki: č. g. Ermacora Evgenij za Strassoldo; č. g. Mersutt Alojzij za Morraro in č. g. Speset Franc za Perteole; poslednja dva zamenjata župniji.

Dne 25. marca t. l. so bili posvečeni v mašnike sledeči goriški bogoslovci: č. g. Ivan Juvančič iz Bovca, č. g. Peter Šorli z Grahovega in č. g. Ivan Simcon iz Crauglia. Prva dva sta imela novo mašo v domači fari na velikonočni ponedeljek, tretji pa na 1. povelik, nedeljo.

Prevzvišeni knez-nadškof je blagoslovil oltar v Nabrežini dne 18. t. m., zvonove pa dne 17. decembra 1925 za Velike Žabljice, 21. marca 1926 v Fari, 25. marca v Solkanu, 28. marca v Ločniku, 5. aprila 1926 v Zagradu.

Tržaška škofija.

Č. g. Tozzi Leon je imenovan za 2. kaplana pri Sv. Ivanu v Trstu; č. g. Damiani Frančišek je imenovan za oprtalskega dekana in častnega konzistorialnega svetnika; č. p. Piemonte Faustin O. S. F. je bil investiran za župnika Sv. M. Velike v Trstu; č. g. Guion Ambrozij, doslej župni upravitelj v Lanišću, je imenovan za župnega upravitelja v Pazu in Boljumu, odkoder pojde č. g. Cauzzi Aleksander kot župni upravitelj v župnjo Lanišče.

V Muntr'lju je umrl dne 16. aprila č. g. Josip Bastijanič, župnik v pok. Naj v miru počiva!

Razgled po svetu.

Priljubljen msgr. dr. Josip Ličan.

Italija.

Smrt sestre pok. papeža Pija X.

Umrla je v Rimu sestra pok. papeža Pija X. 76 let stara, po imenu Ana Sarto. Bivala je skupno s svojimi sestrami Marijo in Rozo. Vodila je gospodinske posle zvesto in ponižno pri svojem bratu, ko je še bil župnik, škof, kardinal v Benetkah in papež v Rimu. Vlada ji je priredila sijajen pogreb.

Alojzijanska stoletnica.

V Rimu je zboroval pod kardinalom Pompilijem odbor za praznovanje druge stoletnice, odkar je bil svetnikom prištet sv. Alojzij Gonzaga. Odbor je izvolil razne odseke za propagando, za verske manifestacije in romanja. Ta jubilej se bo obhajal od 21. junija 1926 do 21. junija 1927. Odbor je razposlal tudi vabila na vse škofo sveta, naj bi v ta namen ustanovili škofijske podobore. Priporoča se tudi, naj bi katoliška mladina podpisala *slovesno pogodbo*, da hoče krščansko živeti po zgledu sv. Alojzija. Te izjave, podpisane od mladine, se imajo zbrati v poseben album, ki ga poklonijo svetemu Očetu vsi narodi dne 31. decembra 1926.

Učiteljsko združenje Nicolò Tommaseo.

To združenje je odobrilo naučno ministrstvo v Rimu ter dalo na znanje tozadevnih ukaz vsem šolskim oskrbništvom. Obstoj društva katoliško mislečega učiteljstva je s tem proti nasiljem za-
varovan.

Jugoslavija.

Materinski dan.

Na praznik Mar. oznanjenja dne 25. marca se je vršil po vsej Sloveniji materinski dan, ki je povsod prav krasno uspel. Katoliške ženske organizacije iz celega sveta so obhajale namreč lansko leto mednarodni kongres v Rimu, na katerem se je sklenilo, naj se vsako leto 25. marca obhaja materinski dan. Slovenci so bili prvi, ki so ta sklep udeležili.

Romanje v Lurd.

Slovenci so napravili pretekli mesec romanje v Lurd, ki ga je vodil lavantinski škof dr. Karlin. Udeležilo se je tega romanja precej veliko število slovenskih vernikov. Mnogobrojne množice drugih narodov so občudovala zlasti krasno slovensko petje.

Avstrija.

Shod katoliških staršev.

Nedavno se je vršil na Dunaju impozanten shod katoliških staršev. Štiri velika zborovanja so se vršila istočasno. Neštete množice so protestirale proti dunajskemu mestnemu šolskemu svetu, ki se je upr. odredbam naučnega ministrstva. Mestni šolski svet je namreč prepovedal vsem šolskim otrokom vse verske vaje, tudi molitev pred šolo, šolsko spoved itd. Predsednik šolskega društva grof Resegnier je v imenu katoličanov izjavil: »Ne nasilje, ne pritisk na vesti, največ glas srca ter skrb za lastne otroke, za najdražji zaklad družin, je zbral te ljudske množice, da branijo svoje pravice proti vsakemu nasilju. Žalostne skušnje učijo, da moramo bolje čuvati nad šolo.« Enoglasno se je sklenilo, zaprositi za odpravo onih sklepov šolskega sveta in za precisno šolske postave.

Rusija.

Nov boljševiški zakonik.

Komisija boljševiških komunistov je sestavila nov zakonik, v katerem se označuje kot zločin

proti državi vsak poskus protirevolucije. Kot zločin se označuje tudi napad na kakoršnokoli državno odredbo. Krivci bodo kaznovani s smrtjo ali z izgonom iz države.

Francija.

Katoliški pokret med dijaki.

Vesel napredek se opaža v pariških visokošolskih krogih. V Parizu so imeli visokošolci 143 zborovanih za organizacijo velikonočnega obhajila. Politehnikov se je zbralo nad 1200 v St. Etienne du Mont, gojencev centralnih šol nad 1000 v Notre Dame v Parizu. Samo združenje katoliških inženirjev šteje 4300 članov. Katoliški dijaki so zbrali na 20 šolah 7489 podpisov za velikonočno obhajilo. Krasen napredek! Pomislimo, da se je to vršilo brez nasilja, iz prostih nagibov in čistega verskega prepričanja!

Holandska.

Smrt katoliškega sociologa.

Dne 21. marca t. l. je umrl v Valkenburgu na Holandskem znameniti katoliški sociolog p. Henrik Pesch S. J. Njegovo življenje je bilo bogato na študijah in borbah. Rodil se je leta 1854. v Kolinu. Spočetka se je posvetil študiju politične ekonomije, leta 1872. pa se je vpisal na vseučiliško teološko fakulteto v Bonnu. Ob izbruhu kulturnega boja je prešel na študij juridičnih ved. Ko je končal prvi drž. izpit, se je odločil, da stopi v jezuitski red. 34 let star je bil posvečen v duhovnika. Na Češkem se je posvetil nacionalni ekonomiji. Nato je deloval literarno v Berlinu in Luksenburgu. Bil je sotrudnik zlasti pri znanstveni reviji »Stimmen aus Maria Laach«. Najznamenitejša je njegova knjiga »Lehrbuch der Nationalökonomie« v 5 zvezkih. Znan je njegov trud za uveljavljanje katoliškega solidarizma.

Poljska.

Protest škofov proti civ. zakonu in razporoki.

Začetkom marca t. l. so imeli v Varšavi škofje vseh obredov konferenco, v kateri so sprejeli energičen protest proti nameravani kodifikaciji civilnega zakonskega prava, ki nasprotuje katoliškim načelom. Z apostolskim pogumom so izjavili, da po vesti ne sme noben katoliški poslanec glasovati za predlagani zakon, ki nasprotuje božjim in cerkvenim zakonom. Zlasti so opozorili škofje na veliko škodo, ki izhaja za državo samo iz ločljivosti zakona. Ta protest so škofje poslali vladi, načelnikom vseh strank v zbornici in senatu. Obenem so ga prečitali duhovniki s prižnic vseh cerkva na Poljskem.

Egipt.

Vseturški kongres.

Iz Kaire prihajajo vesti, da so se turški veljaki na ondodni univerzi odločili, da sklčejo začetkom maja vseturški kongres. Ta ne bo imel političnega značaja. Sklicati se imajo odposlanci posameznih muslimanskih narodov ter se odločiti glede svetne moči kalifata. Po miselnosti konservativnih Tur-

kov imata biti turška vera in politika. t. j. duhovna in svetna moč Islama, nerazdruženi. Drugi, moderni Turki pa zagovarjajo revizijo korana. Poglavar tega gibanja je šejik Abdul Razek v Kairu, ki ga imenujejo tudi »egiptovskega Lutra«. Kje se bo ta kongres vršil, ni še določeno.

Čehoslovaška.

Razmah krščanskih socialcev.

Razveseljivo je gibanje krščansko mislečega delavstva na Češkem. Med 13. in 16. marcem je imelo krščansko socialno delavstvo občni zbor. Pakazalo se je, kako njegove vrste rastejo ne le po številu, temveč tudi moralno. Po strokah je delavstvo razvrščeno v 75 skupinskih zvez, ki se delijo na 717 krajnih skupin. Te pokrajinske zveze tvorijo »Državno vsestrokovno krščansko socialno zvezo«, ki šteje sedaj 114.000 članov. Lansko leto je imela zveza 1781 javnih sestankov in 518 skupinskih zborovanih.

Amerika.

Devet novih škofij v Chile.

V tej državi vlada med katoliškimi sloji veliko veselje, da se je tamkaj ustanovilo 9 novih škofij. Duška svojemu veselju je dalo ljudstvo ob prihodu apostolskega nuncija v Valparaiso dne 12. marca t. l. Koder se je vlak z nuncijem pomikal, je ljudstvo slovesno pozdravljalo visokega cerkvenega dostojanstvenika. Na postaji v Valparaisu ga je nepregledna množica ljudstva z vsem sijajem sprejela. Navzoča so bila neštivilna društva z zastavami, vojaška in salezijanska godba in veliko duhovščine s škofom Gimpertom na čelu. Sprejema so se udeležile tudi vse civilne oblasti.

Anglija.

Parlament za odpravo protikatol. zakonov.

V angleškem parlamentu v Londonu je stavil poslanec Dennis Herbert, ki je anglikanske vere, predlog, naj se iz državne zakonodaje odstranijo vse postavbe, ki so katoličanom nasprotne, ker so zastarele in krivične. Med drugimi je tudi postava, ki prepoveduje dostojanstvenikom katoliške Cerkve nositi izven hiše ali cerkve duhovniške insignije, postava, ki prepoveduje čmeti svete obrede v zgradbah, ki imajo kak zvonik ali kak zvonec, dalje zakon, ki izključuje od oproščenja taks katoliške dobrotelne ustanove, ter zakon, ki razveljavlja zapuščine in volila v prid katoliškim institucijam. Ta predlog je bil sprejet z velikim aplavzom.

Izdajatelj: Zbor svečenikov sv. Pavla.
Tiskarna: Zadržna tiskarna v Gorici.
Odgovorni urednik: dr. M. Brumat.

Članarino (25 L) pošiljajte le na naslov:

Msgr. Anton Berlot, stolni kanonik
Gorica, Via Dreossi 16

Vse dopise pošiljajte do 15. vsakega meseca le na naslov:

Dr. Mirko Brumat, stolni vikar
Gorica, Corte St' Ilario 7

Brata Abuja - Gorica

ulica sv. Antona 4

Zaloga vipavskih, briskih
- - - in istrskih vin. - - -

Zdravnik

Dr. France Jakončič

Gorica - Gosposka ulica št. 6

sprejema za notranje bolezni od 9-11, 3-4

Dobro znana gostilna

„PRI MAKSU“

Izborno vino!

Terezija Petrovčič.

Na razpolago

Moderna trdka
in skladišče cerkvenih predmetov

FRANC LEBAN

GORICA - VIA DUOMO št. 7.

Priporoča preč. duhovščini že izdelane
cerkvene predmete, kakor: svečnike,
svetiljke, kelihe, moštrance, srebrne in
kovinaste itd. ♦♦♦♦♦ Popravljajo se že
rabljeni predmeti s pozlačevanjem in
posrebovanjem v ognju.

Delo solidno. Cene brez konkurence.

Urarnica in zlatarnica

L. BRAUNIZER

Gorica, Travnik 24. - Galanterije.

Andrej Mavrič

Gorica, Gosposka ulica št. 3

Bogata izbira domačega in inozem-
skega sukna. — Velika izbira kožuhovin.
Lastna krojačnica, možkih in ženskih —
oblek.

SVEČE

K. T. D. v GORICI

Via Carducci 4 (prej Gosposka ulica)

Katoliška knjigarna v Gorici ima v za-
logi sveče: 1. a po 10.50 L za kg, 1. a
po 7 L za kg. Naročene Kopačeve iz-
virne sveče so prišle v prvih dnevih
meseca januarja 1926. — Zaradi spre-
menljivosti carine in valute cena ni
določena. Kadilo „Lacrima“ in „Granis“
v zalogi.

Naša
zavarovalnica

L'Union

se nahaja v Gorici
ulica Barzellini 2.

A. RAVNIK.

**Katoliška knjigarna
in devocionalnica -**
v Gorici - Gosposka ulica št. 2.

TEOD. HRIBAR

Največja izbira najfinejšega in
priprostejšega blaga za obleke. -

Na razpolago

Zadružna tiskarna
Gorica - Vrh Placute 18

Ali vršite zanjo propagando?

Ivan Temil - Gorica

Via Carducci 6 (prej Gosposka ul.)

Odlikovana brusilnica na električni
pogon. Nožarski predmeti, dišave itd.
Podružnica: Corso G. Verdi št. 40.

*Nikjer se ne kaže človeška sebičnost
tako kakor v gospodarstvu. Da pa rav-
no v gospodarstvo zanese krščansko
ljubezen, to je naloga našega zadruž-
ništva.*

Ivan Kacin - Gorica

Piazza Tommaseo 29 (Placuta)

Tovarna orgel, harmonijev in glasovirjev. -
Uglašuje, prenavlja, popravlja vse te instru-
mente. Jamstvo! Zahtevajte cenik. Prodaja
se tudi na obroke!

Na razpolago

Zobozdravnik

Dr. LOJZ KRAIGHER

specialist za bolezni v ustih in na zobeh
sprejema

v Gorici, na Travniku šte. 20.

NAŠ BRIVEC

ANTON PUCELJ,

KI JE IMEL ŽE PRED VOJNO DELAV-
NICO V GORICI NA TRAVNIKU, JE

NA NOVO OTVORIL

NA TRAVNIKU TIK ŠKOFIJE

BRIVNICO

TER SE PRIPOROČA VSEM ROJAKOM.

Svečarna

K. T. D. v Gorici

Via Carducci 4 (prej Gosposka ulica)